

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 18–19 травня 2017 року)

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2017

влади можуть як безпосередньо регулювати відносини у сфері запобігання і протидії корупції (наказ Міністерства юстиції України № 1380/5 від 23 червня 2010 р. «Про затвердження Методології проведення антикорупційної експертизи проектів нормативно-правових актів»), так і реалізовувати дане завдання, як супутнє (постанова КМУ № 245 від 3 квітня 1995 р. «Про роботу за сумісництвом працівників державних підприємств, установ, організацій»).

ЛІТЕРАТУРА:

1. Мельник А. С. Основні та доповнюючі джерела українського права / А. С. Мельник // Актуальні проблеми держави і права. – 2013. – № 69. – С. 67–77.
2. Харина Є. Я. Нормативно-правове регулювання у сфері запобігання корупції в Україні / Є. Я. Харина // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету – 2014. – № 10. – С. 181–184 – (Серія «Юриспруденція»).
3. Про нормативно-правові акти [Електронний ресурс] : проект Закону України від 12 груд. 2012 р. № 0922. – Режим доступу :<http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1206.78.0>

ДЕЯКІ АСПЕКТИ КАДРОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ УКРАЇНИ

Бересток Б.П.

аспірант кафедри адміністративного, господарського права та фінансово-економічної безпеки ННІ права

Сумського державного університету

При реформуванні військових підрозділів МВС України (внутрішні війська, Національна гвардія, війська внутрішньої та конвойної охорони) ставляться нові вимоги підготовки всебічно розвинених, професійних військовослужбовців, які, в першу чергу, психологічно будуть готові та в змозі виконати свої службові обов'язки як у звичайних, так і в особливих умовах діяльності. Тож, виконувати складні завдання здатні виключно висококваліфіковані фахівці з розвиненими морально-психологічними якостями. Зважаючи на зазначене, суб'єкти охорони правопорядку виявляють значний інтерес серед працівників та науковців, оскільки, зважаючи на специфіку діяльності, у них кардинально детермінується психічне здоров'я особового складу. Не можна не погодитись з тим, що різного роду обмеження та стресові ситуації, ускладнення в діяльності є каталізаторами негативних емоцій, які, у свою чергу, викликають перенапруження як фізичних, так і психічних сил.

Кадрове забезпечення Національної гвардії України має включати в себе такі напрями: облік кадрів, морально-психологічне забезпечення, соціально-виховна робота, профілактика корупційних правопорушень, порушень дисципліни і законності та підготовка особового складу.

Згідно статті 9 Закону України «Про Національну гвардію України» до особового складу Національної гвардії України входять військовослужбовці та працівники [1]. Тож, склад даного військового формування комплектується з військовослужбовців, які проходять військову службу за контрактом та за призовом. Крім того, головні органи військового управління Національної гвардії України та її оперативного-територіальних об'єднань можуть формуватись у складі державних службовців. При цьому, трудові відносини таких працівників регулюються законами України про працю, державну службу та укладеними трудовими договорами (контрактами), а проходження служби військовослужбовцями закріплено Законом України «Про військовий обов'язок та військову службу» [2] та затвердженим Президентом України Положенням про проходження військової служби громадянами України в Національній гвардії України.

Важливим елементом кадрового забезпечення діяльності Національної гвардії України виступає морально-психологічне забезпечення – комплекс узгоджених за цілями, часом, послідовністю, силами та засобами заходів, які здійснюються керівництвом, штабами, органами виховної роботи, службами по досягненню високого морального духу особового складу, що забезпечує належне виконання завдань як в умовах мирного, так і в умовах воєнного часу. Серед особливостей даного виду діяльності військ виділяють такі як: самостійність, охоплення всіх сфер службової і бойової діяльності військ, діяльність в мирний та воєнний часи, належний вплив на особовий склад усіх протидіючих сторін, зв'язок з іншими видами забезпечення [3, с. 11-12]. Таким чином, морально-психологічне забезпечення діяльності Національної гвардії України – система заходів щодо формування у особового складу військ надвисоких морально-психологічних якостей, здобуття морально-психологічної переваги над протидіючою стороною з метою виконання поставлених завдань.

При цьому, морально-психологічне забезпечення має власну специфіку [4, с. 117]. Слід пам'ятати, що проведення спецоперацій Національною гвардією України пов'язано з виникненням, локалізацією та ліквідацією (якщо таке вбачається можливим) чи мінімізацією наслідків надзвичайних ситуацій соціального, воєнного, техногенного або природного характеру, тобто діями в екстремальних умовах, що нерозривно пов'язані з емоційно-психологічним станом напруженості, втоми, підвищеним ризиком, психоемоційним навантаженням і стресом. Тож, морально-психологічне забезпечення

діяльності Національної гвардії України слугує елементом забезпечення психологічного моделювання завдань, умов та ускладнень з її практичною реалізацією [5, с. 96].

Слід звернути увагу, що соціально-виховна робота неодмінно залежить від складності навколишньої обстановки, має бути активною, цілеспрямованою, конкретною та варіативною [6, с. 87]. Крім того, вона має бути достатньо наповнена різними методами, формами, способами, прийомами та засобами. Серед методів найважливішим виступає планова індивідуальна робота щодо виховання підлеглих, яка покладається на всіх посадових осіб. Саме тому, під час проведення виховної роботи керівники, співробітники виховної та соціально-психологічної служби повинні взаємодіяти, в першу чергу, з органами місцевої публічної адміністрації, виховними структурами правоохоронних органів, Збройних Сил України та ін.

Зважаючи на вищезазначене, у відповідності до статутів деяких військових формувань, серед завдань Національної гвардії України в аспекті соціально-виховної роботи слід виокремити наступні: забезпечення виховання у військовослужбовців відданості Україні, її народу, глибокої вірності присязі та покладеним обов'язкам; донесення до особового складу надважливості виконуваних Національною гвардією України завдань, виховання особистої відповідальності за їх виконання; здійснення комплексу заходів щодо професійно-психологічного відбору кадрів та розподілу їх за структурними підрозділами; забезпечення соціально-правового захисту, адаптації кадрів у відповідності до їх спеціальностей, особистих і психофізіологічних особливостей та умов проходження служби; розвиток активності, мужності, вірності, чесності; взаємозв'язок з іншими військовими формуваннями задля отримання досвіду проходження служби та інше.

Варто звернути увагу, що особовий склад Національної гвардії України в період служби не може перебувати в політичних партіях чи професійних спілках, військовослужбовці не можуть бути членами громадських об'єднань, окрім таких, які статутно не суперечать основним принципам та засадам діяльності Національної гвардії України, а також приймати участь у їх роботі у вільний від служби час. Заборонена також організація, проведення та участь у страйках.

Стосовно осіб, які мають намір на проходження служби на посадах Національної гвардії України, за їх письмовою згодою проводиться спеціальна перевірка в порядку, визначеному законами України «Про засади запобігання і протидії корупції» [7] та «Про запобігання корупції» [8]. При цьому, до служби в Національній гвардії України не допускаються особи, які мають не погашену або не зняту судимість за вчинення злочину

(окрім реабілітованої особи), чи які притягувались до адміністративної відповідальності за вчинення корупційного правопорушення.

У відповідності до статті 10 Закону України «Про Національну гвардію України» підготовка, перепідготовка і підвищення кваліфікації осіб офіцерського складу для Національної гвардії України проводиться згідно із законодавством України у вищих військових навчальних закладах Національної гвардії України, інших вищих навчальних закладах, а також за кордоном. Крім того, підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації особового складу Національної гвардії України, який виконує завдання з охорони ядерних установок, ядерних матеріалів, радіоактивних відходів, інших джерел іонізуючого випромінювання державної власності, важливих державних об'єктів та спеціальних вантажів, проводиться на договірних засадах у навчальних закладах (центрах) державної системи підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації фахівців фізичного захисту, обліку та контролю ядерних матеріалів [1].

Також слід звернути увагу, що підготовка рядового, сержантського і старшинського складу проводиться у відповідних навчальних військових частинах (центрах) Національної гвардії України, а також на договірних засадах у навчальних частинах Збройних Сил України чи правоохоронних органів спеціального призначення та навчальних закладах системи Міністерства внутрішніх справ України. Порядок проходження підготовки і зборів резервістами Національної гвардії України встановлюється Положенням про проходження громадянами України служби у військовому резерві Національної гвардії України.

Виходячи з зазначених вище особливостей кадрового забезпечення, у структурі Головного управління Національної гвардії України передбачено організаційно-штатний відділ, управління бойової та спеціальної підготовки, управління кадрового забезпечення, управління по роботі з особовим складом. При цьому, Головне управління Національної гвардії України, як головний орган військового управління, забезпечує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації військовослужбовців у навчальних військових частинах Національної гвардії України, а також приймає безпосередню участь у формуванні державного замовлення щодо підготовки фахівців у навчальних закладах; виступає організатором підготовки оперативно-територіальних об'єднань, військових частин та підрозділів до виконання бойових завдань; запобігає та протидіє корупційним правопорушенням та злочинам у сфері службової діяльності особового складу Національної гвардії України; забезпечує комплектування особового складу військовослужбовцями та працівниками, де проводить виховну роботу, заходи зміцнення

правопорядку та дисципліни, морально-психологічної готовності військовослужбовців Національної гвардії України до виконання поставлених перед нею завдань.

Отже, метою кадрового забезпечення Національної гвардії України є забезпечення стійкої, повноцінної, належної роботи свідомості та психіки військовослужбовців, дій структурних підрозділів в складних умовах, які пов'язані з виконанням завдань, що потребують невідкладного та ефективного реагування. При всьому цьому, серед першочергових завдань підрозділів кадрового забезпечення наступні: формування, підтримання та забезпечення вдосконалення професійно-психологічної орієнтованості; розвиток кваліфікованої спостережливості, пам'яті, розуму, кмітливості, мислення, вміння використовувати психологічні аспекти при несенні служби; підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації військовослужбовців з метою професійного виконання поставлених завдань та функцій; здійснення заходів щодо недопущення та мінімізації вчинення правопорушень як цивільним населенням, так і самим особовим складом Національної гвардії України (в першу чергу корупційний правопорушень).

ЛІТЕРАТУРА

1. Про Національну гвардію України / Верховна Рада України; Закон від 13.03.2014 № 876-VII / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014 – № 17 – ст. 594.
2. Про військовий обов'язок і військову службу / Верховна Рада України; Закон від 25.03.1992 № 2232-XII / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992 – № 27 – ст. 385.
3. Говоруха В.В. Морально-психологічне забезпечення службово-бойової діяльності внутрішніх військ МВС України: [навч. посіб.] / В.В. Говоруха, О.О. Іллюк – Х.: Війск. ін-т внутр. військ МВС України, 2002 – 280 с.
4. Крикун В.В. Морально-психологічне забезпечення спеціальних операцій органів внутрішніх справ / В.В. Крикун // Кримськ. юрид. вісник – 2010 – вип.. 1 (8) – ч. 1 – с. 116-122.
5. Буткевич С.А. Морально-психологічне забезпечення службово-бойової діяльності сил охорони правопорядку: [матеріали ІХ між нар. наук.-практ. конф.] – Донецьк: ДЮОІ МВС України, 2013 – с. 93-97.
6. Савочкіна Д.О. Кадрове забезпечення діяльності Національної гвардії України (адміністративно-правові аспекти): наук. ст. ад'юнкта ДДУВС / Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція, 2014 № 9-1 – с. 86-89.
7. Про засади запобігання і протидії корупції / Верховна Рада України; Закон від 07.04.2011 № 3206-VI / Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011 – № 40 – ст. 404.

8. Про запобігання корупції / Верховна Рада України; Закон від 14.10.2014 № 1700-VII / Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014 – № 49 – ст. 2056.

**«ДЕКЛАРАЦІЯ ОСОБИ, УПОВНОВАЖЕНОЇ НА ВИКОНАННЯ ФУНКЦІЙ
ДЕРЖАВИ АБО МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»
ТА «ПОДАТКОВА ДЕКЛАРАЦІЯ»: ПІДСТАВИ РОЗМЕЖУВАННЯ ПОНЯТЬ**

Бондаренко О. С.

*к. ю. н., асистент кафедри кримінально-правових дисциплін
та судочинства ННІ права Сумського державного університету*

Лапко Б. І.

*Студент II курсу ННІ права
Сумського державного університету*

Предметом порушення вимог фінансового контролю є декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Кваліфікаційне значення цього предмета адміністративного правопорушення, як і решти предметів адміністративних правопорушень, пов'язаних з корупцією, також має низку аспектів, що впливають на кваліфікацію порушення вимог фінансового контролю.

Один із цих аспектів полягає у відсутності чіткої методології розмежування поняття «декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування» з поняттям «податкова декларація».

Стосовно сутності поняття «декларація особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування», то воно законодавчо не окреслене. Водночас, враховуючи нормативно закріплені ознаки та елементи цього офіційного документу, на нашу думку, *декларацією особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування*, є електронний офіційний документ, що заповнюється і подається особами, уповноваженими на виконання функцій держави або місцевого самоврядування; особами, які претендують на заняття чи обрання на такі посади; особами, які звільняються з цих посад, на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції, у встановлені законодавством строки, на підставі яких здійснюється моніторинг способу життя декларанта та фінансова перевірка його доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру.

Щодо поняття *«податкова декларація»*, то згідно зі ст. 46 Податкового кодексу України, нею є документ, що подається платником податків (у тому числі відокремленим підрозділом у випадках, визначених цим Кодексом) контролюючому органу у строки, встановлені законом, на підставі якого здійснюється нарахування та/або сплата